

СТАНОВИЩЕ

от доц. д-р Антон Йорданов Тонев

Катедра Обща и оперативна хирургия

Медицински университет „Проф. д-р Параксев Стоянов“ - Варна

на дисертационен труд

„Роля и функция на медицинската сестра, като част от екип за лапароскопска и роботизирана хирургия.“

на Милена Панчева Нанкова

за присъждане на научна и образователна степен „Доктор“

Научни ръководители: проф. Силвия Борисова, д.оз.н

доц. д-р Антон Тонев, д.м.

Темата на дисертационния труд е съвременна и дисертабилна. Навлизането на нови технологии в медицината и в частност в хирургията е необратим процес, който засяга абсолютно всички звена, процеси и кадри. Хирургичната дейност е един от най-показателните примери за това че добри резултати могат да бъдат постигани само от много добре организирани хирургични екипи, включващи неизбежно екип от хирурги, операционни сестри и помощен персонал. Това налага изследване на ролите и функциите на всеки един член на този екип, с цел оптимизация и подобряване на резултатите. Точно такъв тип научно изследване ми е предоставено за становище от м.с. Милена Нанкова, под формата на дисертационен труд.

Научната работа съдържа 182 страници, включващи 37 таблици и 41 графики, приложения 4. Цитира ни са 189 литературни източници. Дисертационния труд е обсъден и предложен за защита на катедрен съвет на Катедра „Здравни грижи“ при МУ „Проф. д-р Параксев Стоянов“ – Варна на 07.01.2021г.

Дисертационния труд се разделя на следните раздели:

- Увод - 2 страници.
- Литературен обзор - 42 страници.
- Цел, задачи и работни хипотези - 1 страница.
- Материал и методика - 12 страници.
- Резултати - 68 страници.

- Лапароскопска и роботизирана хирургия – предизвикателства в сестринската практика – 26 страници.
- Изводи, предложения и приноси - 5 страници.
- Библиография - 12 страници.
- Публикации по темата на дисертационния труд – 1 страница.
- Приложения – 1 страница.

В увода авторът описва новостите в съвременото хирургично лечение, свързани с въведените и вече налагачи се нови технологии, даващи възможности за извършване на мини-инвазивна лапароскопска и роботизирана хирургия. Описва новите предизвикателства свързани с овладяването и правилната употреба на новите технологии. Разглежда отделните роли в хирургичния екип и взаимовръзките между тях. Според автора доброто лечение е възможно само след добре планирани, организирани и изпълнени действия на един екип.

Литературният обзор е обширен. Описва подробно историческото развитие, както и причините и нуждите от възникване на мини-инвазивна хирургия. Проследява събития назад през вековете. Прави връзка със съвремените методи на лапароскопско и роботизирано лечение. Разглежда мнението на редица автори за ролите и функциите на отделните членове на хирургичния екип и в частност на медицинските сестри. Разделя отделните етапи на лапароскопско и роботизирано лечение като обособява отделни набори от функции и задължения за всеки етап. Описва специалната роля на медицинската сестра в комуникацията с пациента. Акцентира нуждата от продължаващо обучение по отношение на ежедневно възникващи нови технологии и тяхното овладяване от всички членове на хирургичния екип. Разглежда възникването на усложнения при работа с лапароскопска и роботизирана хирургия, отделните роли на членовете на екипа, тяхната подготовка и последващи резултати.

Авторът си поставя за цел: „*Да се проучат и анализират основните сестрински дейности и грижи при провеждане на минимално инвазивно лечение и да се обосноват ролята и функциите на медицинската сестра като част от екип за лапароскопска и роботизирана хирургия.*“

Целта е ясно дефинирана и поставя ударението върху точното и ясно определяне на ежедневните задачи пред медицинската сестра от екип за лапароскопска и роботизирана хирургия.

Поставените седем задачи са конкретни и са пряко следствие от зададената цел на дисертационния труд.

Дисертационният труд включва два основни компонента на научно изследване – теоретичен и емпиричен. Обект на изследванията са нормативни документи, литературни източници относно добри практики, помагала за практическа дейност, интервюта с медицински сестри и лекари. За нуждата на систематичен анализ авторът разработва рамка включваща: ниво на компетентност, продължителност на обучение, група и направление на учебна дисциплина, хорариум и съдържание на учебен материал. Емпирично са разгледани различни методи за събиране на информация, като за

източници са ползвани служители на девет болници в България. Основно са използвани социологически, статистически методи, както и корелационен анализ.

Въз основа на приложените методи, авторът предлага подробни резултати изведени в глава „Резултати и обсъждане“. Собствените резултати на дисертационния труд са много добре онагледени и обяснени посредством множество таблици, графики и пояснения. Прави много добре впечатление познаването и точното позоваване на нормативната уредба в Република България регулираща обучението и професионалната реализация на медицинската сестра. Дисертантът обобщава различните информационни потоци, правейки ги достъпни за четене и разбиране – основна предпоставка, за създаването на учебно помагало за медицински сестри в основа на представения труд.

В глава „Лапароскопска и роботизирана хирургия – предизвикателства в сестринската практика“, на база на получените от дисертанта резултати, се обособяват пет основни роли на медицинската сестра, участваща в екип за лапароскопска и роботизирана хирургия. За стриктното изпълнение на тези роли е предложено въвеждане в рутинната практика на „чек-листи“ с отделни процеси, етапи и отговорности пред медицинската сестра.

Дисертантът представя 15 извода, които са в логическа връзка с целта на дисертационния труд и с поставените задачи. В тях са обобщени получените резултати, преливащи в естествен отговор на поставените задачи. Изводната част се допълва от редица „Предложения“ които могат да залегнат в ежедневната практика на хирургичните екипи.

В своя труд авторът изброява редица теоретико-познавателни и приложно-практически приноси които предварително са обсъдени с мен, в качеството ми на научен ръководител и които аз приемам в тяхната цялост.

Библиографската справка е изчерпателна, достатъчно съвременна и адекватно представя българския и световния опит по темата.

На базата на всичко, изложено до тук, предлагам на уважаемото Научно жури да гласува положително за присъждането на образователната и научна степен „доктор“ на м.с. Милена Панчева Нанкова.

22.02.2021

Гр. Варна

С уважение:

Доц. д-р Антон Тонев, дм

